

omzendbrief 5

15/06/20

Verenigingstraat 15
1000 Brusselcovid19pro@brusshelp.org
02 880 86 89**Betreft**

- Telefonische beschikbaarheid van de doorverwijzingsteams
- Belang van hygiëne- en barrièremaatregelen
- Opvang van nieuwe bewoners in uw structuur
- Vermijden van een Covid-19 uitbraak binnen uw structuur
- Doorverwijzing naar een Covid-19 test
- Contactopvolging van een bevestigd Covid+ persoon
- Heropvangstrajecten na de crisis

Ter attentie van

- Nood- en inschakelingscentra van de thuislozenzorgsector : Centrum Ariane, Nachtsiel Hoeksteen, de centra van New Samusocial, centrum van het Rode Kruis (Trierstraat), centra van het Burgerplatform voor Steun aan Vluchtelingen, onthaaltehuizen van de GGC, de Franse en Vlaamse Gemeenschap
- Crisisopvangcentra opgezet door de Gemeentes en OCMW's van Brussel, Schaarbeek, Etterbeek, Vorst, St Gillis, Anderlecht, Molenbeek en St. Joost
- Aanverwante sectoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest : OCMW's, geestelijke gezondheidszorg, verslavingshulp, Diensten van Justitieel Welzijnswerk
- Covid-19 zorgeenheden van ziekenhuisstructuren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Datum waarop de circulaire in werking treedt : 15/06/2020

1. ALGEMENE OVERWEGINGEN

De strijd tegen Covid-19 is *een sprint, geen marathon*. De laatste weken daalt de prevalentie van het virus week na week, onder meer dankzij de grote *collectieve inspanningen* van de sector op vlak van hygiëne- en barrièremaatregelen !

Covid-19 heeft veel terrein verloren maar blijft aanwezig*. *We kunnen onze waakzaamheid dus nog niet verminderen** : afstand houden, maskers, handen wassen, samen nadenken over hoe de organisatie het beter kan doen, enz. blijven nodig. Waakzaamheid impliceert ook solidariteit van de hele sector bij het vroegtijdig opsporen en isoleren van mensen met symptomen. De bedoeling van deze circulaire is echter ook het kaderen van de versoepeling van de regels m.b.t. de klassieke doorverwijscircuits van voor de crisis die terug mogelijk worden mits een aantal voorwaarden.

Deze circulaire 5 vervangt circulaire 3bis van Bruss'help en wijzigt enigszins circulaire 1. De auteurs en referentiepersonen voor het medische deel van deze circulaire zijn Dr. Etienne De Clercq (Iriscare – cel hygiëne GGC) en Frank Vanbiervliet (Bruss'help). Indien specifieke oplossingen voor uw structuur hier niet beschreven lijken, aarzel dan niet om hen (in de tweede lijn van covid19pro@brusshelp.org) te contacteren via mail.

De beleidsmedewerker die de dispatching van Bruss'help opvolgt is Pierre Demotier.

2. TELEFONISCHE BESCHIKBAARHEID VAN DE DOORVERWIJZINGSTEAMS

Dispatching van Bruss'help via covid19pro@brusshelp.org of via tel 02 880 86 89, bedoeld voor werkers uit de sector (multidisciplinair team bestaande uit 3 mensen)

- Van maandag tot vrijdag van 9u tot 12u : vertrek uit afzondering, ondersteuning contactopvolging
- Van maandag tot vrijdag van 9u tot 12u : vertrek uit de hotels (behalve NSS)
- Van maandag tot zaterdag van 9u tot 19u : melding verdachte / bevestigde Covid-19 gevallen

*Link van Sciensano over de meest recente epidemiologische situatie, wordt dagelijks geüpdatet.

* Het gaat hier over de sleutelwoorden in de communicatie van 11 juni 2020 van het European Centre for Disease Control and Prevention (ECDC), die trouwens een publicatie voorziet over mensen die sociaal of medisch kwetsbaar zijn, met inbegrip van daklozen, rond begin juli 2020.

- Van zaterdag 19u tot maandag 9u : melding verdachte / bevestigde Covid-19 gevallen via de **New Samusocial** via tel **0800 99 340**, indien nodig met de hulp van de **Brusselse Medische Wacht** voor een consultatie via tel **02 201 22 22** of **1733**

Dispatching **New Samusocial** via **0800 99 340** voor gebruikers en **02 551 12 20** voor professionals

- 7/7, en 24u / 24u voor situaties van grote kwetsbaarheid
- Vanaf 16u om beschikbare plaatsen te checken voor families en 17u voor alleenstaanden
- Vertrek uit de hotels beheerd door de New Samusocial

3. BELANG VAN HYGIËNE- EN BARRIÈREMAATREGELEN

Het blijft van groot belang om de naleving van de algemene regels in alle opvangplekken te garanderen :

- Regelmatig de handen wassen* met zeep en water en / of met een hydroalcoholische gel
- Aanrakingen van het gezicht vermijden (ogen, neus en mond)
- Nauw contact vermijden (elkaar geen hand of zoen geven, enz.)
- Een afstand van 1,5m behouden
- Neus snuiten met een papieren zakdoek, weg te werpen in een sluitbare afvalbak. Niezen en hoesten in je elleboogplooï indien geen zakdoek beschikbaar. Handen wassen met water en zeep na gehoest of geniesd te hebben
- Correct gebruik van **adequate maskers** (chirurgisch voor het personeel, chirurgisch of in linnen voor de opgevangen mensen), in elke situatie die het niet toelaat om een afstand van 1,5 à 2m te houden

Er gelden ook aanbevelingen op vlak van het wassen van beddengoed, onderhoud (vooral het sanitair en contactoppervlakken), het verluchten van gesloten ruimtes, cohortage (cf. punten 5 tot 7 van deze circulaire), enz. Het medische team van **Bruss'help** is beschikbaar om te helpen.

Het *outreach* team van **AZG** stopt maar zal elektronische referentiedocumenten verdelen, gebaseerd op hun vele bezoeken aan gemeenschappen (de link van **AZG** wordt snel gecommuniceerd).

Indien dat nog niet gebeurd moest zijn, nodigen we uw opvangstructuur uit om een referentiehuisarts aan te duiden – **Bruss'help** kan hierbij helpen indien u moeilijkheden ondervindt om een arts te vinden

Iriscare stopt met de verdeling van maskers vanaf midden juni. Aan de sector wordt gevraagd om in eigen beschermingsmateriaal te voorzien. De Brusselse overheid heeft een strategische voorraad gecreëerd, die alleen gebruikt kan worden in geval van een nieuwe golf en schaarste op de markt.

4. OPVANG VAN NIEUWE BEWONERS IN UW STRUCTUUR

Iemand zonder symptomen in een collectiviteit (her)opvangen houdt altijd risico's wat het binn brengen van Covid-19 betreft. Langs de andere kant moet ook dringende onvoorwaardelijke noodopvang mogelijk blijven in een aantal situaties ; de mogelijkheid om buiten een opvangtehuis te overnachten heeft zin binnen een begeleidingstraject, enz. Daarom wil de cel hygiëne van de GGC een zekere vrijheid aan elke opvangstructuur bieden om zelf haar opvangbeleid te bepalen. Dat beleid moet echter coherent zijn, m.a.w. op dezelfde manier toegepast voor elke bewoner. We vragen elke opvangstructuur dan ook om ons het door jullie weerhouden beleid door te geven aan **Bruss'help**, om de samenwerking te faciliteren in geval van dringende situaties in de toekomst.

*Aarzel niet om deze poster van de **WHO** (of een equivalente onlineversie) in de buurt van elk waterpunt te plaatsen.

Formule 1 : « stabiele » opvangstructuur – systematisch testen bij binnenkomst

- Eerder aangewezen voor structuren waar bewoners 24u/24 verblijven, voor redelijk lange periodes (enkele weken tot maanden) zonder onderbreking.
- Testen bij binnenkomst voor iedereen zonder symptomen en in afzondering (« sas » – cf. punt 6) in afwachting van het resultaat. Indien de persoon weigert om getest te worden en indien de structuur dit toelaat, kan een afzondering van 14 dagen ter plaatse voorgesteld worden.
- Opvangstructuren hebben de vrijheid om overnachtingen buiten de instelling toe te laten, voorbereid met de bewoner om risico's te verminderen, bv. altijd naar dezelfde persoon / familie binnen iemands netwerk. In dat geval is een test bij terugkomst niet meer nodig. Langs de andere kant staat is elke organisatie vrij om een strikter beleid te voeren (bv. omdat er veel medisch kwetsbare bewoners verblijven, of omdat sommige bewonersgroepen buiten teveel risico's nemen), overnachtingen te verbieden of in tegendeel voor formule 2 te kiezen.
- Onthaal is toegelaten – zonder afzondering noch test – voor mensen afkomstig van : **1)** het afzonderingscentrum (Hotel Saint-Nicolas via *dispatching* BH), **2)** het ziekenhuis (via *dispatching* BH), **3)** een andere stabiele opvangstructuur, **4)** na een recente, positieve Covid test (tussen 14 dagen en 2 maanden*), **4)** elk niet-symptomatisch kind jonger dan 12 jaar.

Formule 2 : « niet-stabiele » opvangstructuren – geen testen bij binnenkomst

- Eerder aangewezen voor structuren met frequente turnover en structuren die 12u/24 opvang bieden.
- Appartementen met collectieve ruimtes moeten beschouwd worden als gelijk welk ander appartement en maken dus geen deel uit van de betreffende opvangstructuren.
- Elk kraakpand en « niet-erkend opvangplaats » blijven specifiek – **Bruss'help** en de cel hygiëne van de **GGC** blijven natuurlijk ter beschikking van elke collectiviteit en diens omringende diensten.
- De hygiëne- en preventieregels moeten zoveel mogelijk nageleefd worden.
- De aanbevelingen m.b.t. het vermijden van een uitbraak moeten nageleefd worden.
- Nieuwe bewoners moeten niet getest worden bij binnenkomst.

5. VERMIJDEN VAN EEN COVID-19 UITBRAAK BINNEN UW STRUCTUUR

- Elke **opgevangen persoon*** die verdacht (symptomatisch*) is, moet getest worden.
- Elke **persoon die verdacht is (in afwachting van het resultaat) of Covid-positief blijkt**, moet ge-isoleerd worden.
- De afzondering kan plaats vinden : **1)** indien mogelijk, ter plaatse binnen de opvangstructuur ; **2)** in het afzonderingscentrum Saint-Nicolas (CRB / AZG). Neem indien nodig contact op met **Bruss'help** voor het gratis vervoer van de dakloze persoon die verdacht of Covid+ is.
- Elke **opgevangen persoon die Covid+** is gedurende : **1)** minstens 7 dagen sinds het begin van de symptomen ; **2)** minstens 7 dagen sinds de test, indien de persoon Covid+ en asymptomatisch is ; **3)** de minimale afzondering wordt verlengd met 7 dagen indien de persoon na haar afzondering in nauw contact met medisch kwetsbare mensen komt.
- Elke **persoon die in nauw contact (gekend en bevestigd) met een Covid+ persoon** was, moet geïsoleerd worden gedurende minstens 14 dagen na een laatste nauw contact (met een Covid+ bevestigd persoon) indien de persoon niet getest wordt of indien ze zelf Covid- en asymptomatisch is. Het is vanaf nu voorzien om deze nauwe contacten ook te testen. Een negatief resultaat verandert echter niets aan de 14 dagen afzondering.
- Een **afzondering** bestaat erin de persoon uit te nodigen om zoveel mogelijk afgezonderd van de anderen te leven, in een individuele, regelmatig verluchte kamer. De persoon moet een andere badkamer en toilet gebruiken dan de andere bewoners. Indien dat niet mogelijk is, moet de zieke persoon als laatste het sanitair gebruiken. Daarna moeten deze met water en verdunde javel gereinigd worden. De persoon moet haar maaltijden apart nuttigen (opgelet

* Het is niet aangewezen om een persoon opnieuw te testen die tot minder dan 2 maand geleden positief was. Iemand die tenminste 14 dagen asymptomatisch blijft en binnen de twee maanden een nieuw positief resultaat heeft, wordt niet als besmettelijk beschouwd. Raadpleeg een arts in geval van twijfel.

* Indien het een symptomatisch personeelslid betreft, gelieve dan uw arbeidsgeneeskundige dienst te contacteren.

* Contacteer uw huisarts of die van Bruss'help in geval van nieuwe respiratoire symptomen. De arts zal nakijken of de symptomen overeenstemmen met de huidige definitie.

voor de afwas ook). Toiletartikelen mogen niet gedeeld worden. Raadpleeg de aanbevelingen rond hygiëne van Sciensano of de referentiedocumenten van **AZG** (*link volgt nog*). Indien afzondering niet ter plaatse mogelijk is, contacteer dan **Bruss'help** voor een transfert en verblijf in hotel Saint-Nicolas.

- Indien, binnen een bepaalde opvangstructuur, een nieuw positief geval (bevestigd via test) gevolgd wordt door een nieuw positief of hoogst waarschijnlijk positief geval binnen de 72u, kan een aanvraag voor een collectieve test gericht worden aan notif-hyg@ccc.brussels die de situatie zal evalueren. Een belangrijk criterium alvorens te beslissen tot een gezamenlijke test van de hele bewonersgemeenschap is de mogelijkheid tot « cohortage » (herschikken in functie van de resultaten) volgend op de resultaten (ter plaatse of via een afzonderingscentrum). In-dien de cel hygiëne akkoord is om te testen, zal de instelling covid-hyg@ccc.brussels moeten contacteren voor testen en aanvraagformulieren.
- Indien de instelling de testen zelf niet kan uitvoeren, kan ze een beroep doen op een mobiel team om de bewoners te testen (dit team moet nog samengesteld worden en zal niet noodzakelijk enkel ter dienste van daklozencentra staan).

6. DOORVERWIJZING NAAR EEN COVID-19 TEST

Op basis van de strategie die uw structuur weerhouden heeft, zal het mogelijk zijn om een test te vragen vóór de binnenkomst van een nieuwe bewoner. Langs de andere kant heeft het geen zin om een asymptomatisch persoon te testen indien er nog geen concreet opvangtraject bestaat. Een test voor Covid-19 (PCR test via wissler) moet altijd voorgeschreven worden door een arts die de criteria van Sciensano controleert, wat een volledige terugbetaling van de test door het RIZIV toelaat voor iedereen met toegang tot zorg. De aanwezigheid van symptomen vereist natuurlijk ook altijd een doorverwijzing naar een test. Voor de test vraagt de voorschrijvende arts een telefoonnummer aan de persoon, opdat de persoon gecontacteerd kan worden door het regionale call center (zie punt 7) in geval van een positief resultaat. De persoon kan kiezen om geen nummer te geven (dit is geen voorwaarde voor de test), haar eigen nummer of dat van een naaste, of van een terreinwerker in wie de persoon vertrouwen heeft.

Aan die centra waar al een algemene test heeft plaatsgevonden tussen eind april en midden juni, raden we aan om de huisarts te contacteren die de resultaten aankondigde (of de behandelende arts van de persoon). Deze arts kan de persoon dan met een aanvraag doorverwijzen naar een testsite* Indien uw gemeenschap geen enkele band heeft met een arts of medisch team, kan **Bruss'help** helpen om iemand te vinden, zo nodig met de hulp van de Federatie van Wijkgezondheidscentra.

Er wordt momenteel gewerkt aan een ondersteunend systeem voor mensen zonder verblijfsvergunning die nog geen DMH hebben. Zij zullen o.a. in het Hotel Saint-Nicolas getest kunnen worden, **maar enkel op afspraak via Bruss'help** in een eerste periode. Dank dus om de CRB-ploeg niet rechtstreeks te contacteren – *de circulaire zal snel aangepast worden met meer concrete info.*

In geval van weigering om zich te laten testen, kan u het medisch team van **Bruss'help** contacteren om samen een oplossing te vinden. Een weigering om zich te laten testen mag nooit leiden tot een uitsluiting van een al voorziene opvang. Contacteer **Bruss'help** om te evalueren of de persoon zonder test opgevangen kan worden op een kamer alleen in een opvanghuis (mits isolatie gedurende 14 dagen) of in Saint-Nicolas in de mate van het mogelijke. Er bestaat ook mogelijkheid om een anonieme test te organiseren. De teams van SN/BH zijn ook beschikbaar om mensen die ongerust zijn bij het idee 'opgesloten' te worden rechtstreeks uitleg te geven. Een verblijf in het afzonderingscentrum vergt trouwens de voortdurende toestemming van de betrokken persoon.

Eens de persoon getest werd, moet elke nieuwe bewoner geïsoleerd worden in afwachting van het resultaat. Deze afzondering kan gebeuren binnen de opvangstructuur indien de organisatie

* Testen in de consultatiekamer van een huisarts is niet onmogelijk maar moeilijk te organiseren: de te testen persoon zou op een ander moment dan andere patiënten moeten komen, de arts moet beschermingsmateriaal voorzien (vizier en een blouse), enz.

en de infrastructuur dit toelaten. Zo niet kan de persoon naar het afzonderingscentrum van het Rode Kruis (*Croix-Rouge de Belgique* – CRB). In de mate van het mogelijke (bezettingsgraad van het centrum) en in bepaalde situaties kan een persoon ook worden opgenomen in afwachting van toegang tot een test (bv. een vertrek uit de gevangenis dat niet voorbereid werd, alvorens een al overeengekomen onthaal te starten, enz.). Contacteer hiervoor de dispatching van **Bruss'help** (9u–12u).

7. CONTACTOPVOLGING VAN EEN BEVESTIGD COVID+ PERSOON

De GGC coördineert een [regionaal test- en contactopvolgingssysteem](#) voor verdachte en Covid+ bevestigde mensen in samenwerking met alle relevante openbare en gezondheidsautoriteiten. Dit systeem richt zich vooral op de algemene bevolking. De vertrouwensrelaties die eerstelijnsactoren opgebouwd hebben op het veld zijn een essentiële voorwaarde opdat een aangepaste vorm van contactopvolging succesvol toegepast kan worden met mensen in armoede, migranten, enz. De eerstelijnszorg is dan ook aangewezen bij administratieve of taalbarrières, mogelijk wantrouwen, geen toegang tot medische kennis, een telefoon of een computer. De hulp van alle terreinactoren is nodig in de strijd tegen de verspreiding van de virus. Daarom zal **Bruss'help** snel info-sessies via video-conferentie organiseren (1,5 à 2u te voorzien; aantal sessies in het Nederlands nog te bevestigen). Gelieve telkens één referentiepersoon per structuur aan te duiden die deelneemt aan een sessie.

Er bestaan wat misverstanden over tracing in de daklozensector. De rol van het call center beperkt zich tot het contacteren van de bevestigd positieve mensen met gekend telefoonnummer en de voorschrijvende arts die referent voor de collectiviteit is. Het call center zal dus niet op een dwingende manier aan de betrokken persoon vragen om de gegevens van de nauwe contacten door te spelen. Daarentegen moet het team van de opvangstructuur in de mate van het mogelijke bij de betrokken persoon de nauwe contacten nagaan en indien mogelijk deze mensen te isoleren zoals beschreven in punt 5. **Bruss'help** blijft beschikbaar zowel vóór als na de infosessie.

Wat betreft contactopvolging voor mensen op straat of in een kraakpand worden straathoekwerkers en outreach-teams in de mate van het mogelijke verzocht om deze mensen te bevragen en hun nauwe contacten een verblijf in het afzonderingscentrum voor te stellen. Wat betreft contactopvolging van werknemers: de arbeidsgeneeskundige dienst doet onderzoek (nakijken van de uurroosters, welke werkers met elkaar in contact zijn, enz.) en zal contact opnemen met de opvangstructuur.

8. (HER)OPVANGSTRAJECTEN NA DE CRISIS

Doorverwijzingstraject Covid-meldingen

- Het doorverwijzingsproces voor mensen verdacht van of bevestigd voor Covid-19 blijft ongewijzigd, zoals beschreven in [circulaire 1](#).
- De analyse van de meldingen van verdachte gevallen aan **Bruss'help** en de resultaten van de collectieve testen van structuren toont een sterke daling van de pre-valentie van Covid-19 in de laatste weken. Toch behouden we een dispatching voor meldingen vanuit de volledige omvang van de sector: dagcentra, straathoekwerkers, dringende crisisopvang, onthaalhuizen, enz.
- De beschikbaarheden van de dispatching van **Bruss'help** is aangepast aan de epidemiologische situatie en aan de werking van diensten: de dienst is beschikbaar van 9u tot 19u van maandag t.e.m. zaterdag via covid19pro@brusshelp.org of **02 880 86 89**. Tussen zaterdag 19u en maandag 9u, neemt de **NSS** deze medische waakfunctie over, **0800 99 340**.
- De **Brusselse Medische Wacht** (tel **02 201 22 22** of **1733**) en de spoeddiensten (**112**) blijven bevoegd voor levensnoodzakelijke zorg.

Opname of heropname van vertrekkende bewoners uit het afzonderingscentrum van Croix-Rouge (Hotel Saint Nicolas) en meldingen van personen in grote kwetsbaarheid

- De opvolging van vertrekkende uit het afzonderingscentrum en de (her)opvang in een onthaaltehuis wordt verzekerd door de gezamenlijke dispatching **Bruss'help** / **New Samusocial**.
- **New Samusocial** staat in voor alle meldingen over mensen in grote kwetsbaarheid. Het is haar rol om deze mensen te behoeden van een besmetting dankzij dringende opvang.
- Het overmaken van de wekelijkse monitoring aan de dispatching blijft van kracht, alsook de dagelijkse verwittiging van veranderingen tussen 12u en 14u30 om hen toe te laten de doorverwijzingen van de volgende dag voor te bereiden.

Specifiek opvangtraject voor mensen die de tijdelijke « hotelcentra » verlaten – nieuw kanaal

- De opvolging van vertrekkende hulpvragers uit de hotels naar duurzame oplossingen is een verantwoordelijkheid van het **Bruss'help** doorverwijsteam (dispatching).
- Mits het respecteren van de punten 4 en 6 van de huidige omzendbrief en in samenspraak met de nood- en inschakelingsactoren, verzekert **Bruss'help** het contact van de betrokken persoon met de gehele opvangsector alsook met nieuwe en nog te organiseren huisvestingsinitiatieven. Dit contact is gebaseerd op het intake gesprek van elk persoon met zijn / haar maatschappelijk werker.
- Het overmaken van de wekelijkse monitoring aan de dispatching door de hotelcentra blijft van kracht, alsook de dagelijkse verwittiging rond veranderingen in de cijfers.

Opvangcircuits die al voor de Covid-19 crisis bestonden

- De opvang van nieuwe mensen in nood- en crisisopvangcentra is opnieuw mogelijk mits naleving van de punten 4 en 6 van de huidige circulaire. We vragen alle noodopvangcentra om proactief deel te nemen aan de opvang van mensen in grote kwetsbaarheid, rekening houdend met ieders mogelijkheden om bij te dragen. De opvangcapaciteit kan bepaald worden op basis van een bezoek/advies van een arts van **Bruss'help**.
- Onthaalhuizen kunnen opnieuw mensen opvangen zoals voor de crisis, mits naleving van punten 4 en 6, bv. via hun wachtlijsten, via onderlinge doorverwijzingen of via **Bruss'help**.
- Het overmaken van de wekelijkse monitoring aan de dispatching door de opvangtehuizen blijft van kracht, alsook de dagelijkse verwittiging rond veranderingen in cijfers.
- Voor al dit soort doorverwijzingen ligt de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de directie van elke opvangstructuur, die kan kiezen tussen : **1)** opvang van nieuwe bewoners na een test (de directie van de opvangstructuur neemt in dat geval contact op met de dispatching van **Bruss'help** om opvang in een « sas » te verzekeren, ter plaatse of in het afzonderingscentrum Saint-Nicolas gedurende een korte periode (1 à 2 dagen) in afwachting van het testresultaat); **2)** opvang van nieuwe bewoners zonder test.

Directeur ff.

BRUSS'HELP

Rue de l'Association-15-Verenigingstraat
Bruxelles 1000 - Brussel
02/880.86.89